

uherskou. Tento zákonem stanovený poměr obojí měny platí, jelikož zákon nerozeznává a splatností peněžitého závazku míní se místo splnění, pro všechny případy, k němuž vztahuje se zásada, převzatá podle § 6 cit. zák. z čl. 336 obch. zák. pokud se týče z §§ 905 a 1420 obč. zák. Zásada ta platí tedy i pro případy, kde zasílají se odtud peníze do ciziny (čl. 325 obch. zák.), jelikož nelze do zákona vinterpretovati rozeznávání, které v něm obsaženo není. Žalovaná obdržela 24.000 K před okolkováním bankovek a má nyní peníze ty zajisté v okolkováných bankovkách československých pokud se týče v hodnotách za ně obdržených, československé měně odpovídajících, takže o nějakém poškození u ní řeči býti nemůže a naopak těžila by z toho neoprávněným způsobem, kdyby 24.000 K platila v jiné korunové měně.

Čís. 741.

Trvalý nedostatek fyzické nemohoucnosti (§ 60 obč. zák.) jest důvodem neplatnosti manželství, i když nemohoucnost jest nemohoucností pouze relativní a i když tkví v zrudnosti duševní.

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1920, Rv II 184/20.)

Manželka domáhala se, by manželství její bylo prohlášeno neplatným, ježto manžel se sice pokoušel s ní souložit, že však ku souloži pro jeho nemohoucnost nedošlo. Procesní soud první stolice žalobě vyhověl. Důvody: Lékařským posudkem je dokázáno, že žalovaný sice objektivně impotentním není, že je možno, že s jinými ženami souložil, ale že je to člověk slabomyslný, abnormálního stavu duševního, slabé vůle, a že následkem těchto svých vlastností zaujal nechť k jeho ženě, tak že nutno jej poznačiti za relativně impotentního, totiž nezpůsobilého k souloži se žalobkyní; již vědomí nezdařilých pokusů dřívějších o souložení činí ho vůči žalobkyni impotentním, a tato relativní impotence je vzhledem k jeho duševnímu stavu trvalou, a poukázání manželů, by ještě rok spolu žili, bylo by úplně bezvýsledným. Soud vzal tímto posudkem za dokázáno, že je žalovaný trvale nezpůsobilý, aby se žalobkyní tělesně obcoval, následkem své předpojatosti vůči žalobkyni a následkem nelibosti a nechuti vůči ní, a že tato relativní nezpůsobilost k souloži u něho po celou dobu manželství trvá i na dále trvati bude. Proto bylo manželství za neplatné prohlášeno, neboť stačí jako důvod, manželství pro trvalou impotenci za neplatné prohlásiti, i relativní nezpůsobilost a nezpůsobilost, zakládající se na duševních nedostatecích (§ 60 obč. zák.). Odvolací soud rozsudek potvrdil. Důvody: Odvolací důvod nesprávného právního posouzení spatřuje obhájce svazku manželského v tom, že první soud neprávem dospěl k přesvědčení, že nemohoucnost žalovaného k tělesnému obcování byla u něho již před uzavřením manželství a že nezpůsobilost ta jest trvalou, neboť bylo prý provedeným důkazem znaleckým zjištěno, že pohlavní ústrojí žalovaného jest normální a že nebyly u něho pozorovány takové fyzické nedostatky nebo abnormálnosti, které by vylučovaly možnost soulože se ženou, takže není vyvráceno tvrzení žalovaného, že i po rozvodu jeho manželství se tělesně stýkal s jinými ženami. Avšak zákon v § 60 obč. zák. nemá na mysli jen neschopnost k souloži absolutní, která následkem fy-

sické vady pohlavního ústrojí jednoho manžela nebo následkem jiné abnormality se jeví vůči v š e m osobám druhého pohlaví, nýbrž i nemohoucnost vztažnou (relativní), která se uplatňuje pouze v ů č i u r č i t é osobě, ať už má základ svůj v tělesné soustavě nebo ve stavu duševním onoho manžela, jsouc rázu psychopatického. V případě, o který se jedná, obě strany souhlasně připustily, že žalovaný po uzavření sňatku se sice pokoušel se žalobkyní vykonati soulož, že však k souloži nedošlo, pro nedostatečnou erekci jeho pohlavního ústrojí. Provedeným znaleckým důkazem nebyla ovšem u žalovaného, jehož zevní pohlavní ústrojí jest normální a bez patrných vad, zjištěna absolutní neschopnost k souloži, nýbrž pouze nemohoucnost relativní vůči žalobkyni, která u žalovaného, jenž ani před sňatkem neprojevil náklonnosti k pozdější své ženě, má původ svůj v duševní abnormálnosti jevící se v jakési dětinské slabomyslnosti. Tato relativní nezpůsobilost žalovaného k souloži s manželkou byla u něho, jak vysvítá z marných pokusů o provedení soulože, již v čas uzavření manželství a stupňovala se časem k naprosté nelibosti a nechuti k manželce, projevené tím, že nepřipustil, aby s ním sdílela společné lůžko, zatarasiv jí k němu přístup. Proto prohlásili soudní lékaři tuto relativní neschopnost žalovaného k souloži se žalobkyní se zřetelem na jeho abnormální duševní stav za t r v a l o u, uznavše, že stanovení zkušebního roku ve smyslu § 101 obč. zák. by nemělo výsledku. Na základě tohoto zjištění dospěl první soud právem ku přesvědčení, že tato trvalá nemohoucnost žalovaného k souloži s manželkou byla u něho již v čase uzavření manželství, zakládá důvod § 60 obč. zák., jenž brání vzniku platného manželství a bylo pro očitividnou bezvýslednost také právem od stanovení zkušebního roku dle § 101 obč. zák. upuštěno.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání obhájce svazku manželského z důvodů nižších soudů.

Čís. 742.

K žalobě manželky na manžela, jenž svémocně zrušil manželské společenství, o placení výživného lze a to i bez zvláštního osvědčení nebezpečí povolití prozatimní opatření odděleného bydliště a placení výživného.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1920, R I 807/20.)

Manželka, domáhající se na manželi, svémocně ji opustivším, žalobou placení výživného, žádala, by jí bylo povoleno prozatimní opatření odděleného bydliště a placení výživného. Soud první stoli ce návrh zamítl v podstatě proto, že povolení prozatimního opatření odděleným bydlištěm a placením výživného má za předpoklad žalobu o rozvod nebo rozluku (§ 107 obč. zák.), čehož zde není, a že povolení výživného prozatimním opatřením by dále předpokládalo osvědčení, že odpůrce by zničením, zasaňtročením nebo zatajením svého majetku ohrozil neb ztížil vydobytí výživného, kteréžto osvědčení nebylo podáno. Rekursní soud prozatimní opatření povolil. D ů v o d y. Žalovaný, jak ve sporu bylo zjištěno, opustil v prosinci 1919 svou manželku a do společné domácnosti více se již nevrátil. Povoluje-li soud rekursní nyní žalobkyni k její žádosti oddělené bydliště, dává tím výraz pouze skutečnému stavu, jež žalovaný jed-